

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

IX. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM.

ÁRA: 30 FILLÉR

1967. OKTÓBER 21.

Ünnepi tudományos ülészek

Október 30-tól november 2.

Hosszú hónapok izgalmas előkészületei után, hamarosan elérkezünk egyetemünk egyik legjelentősebb tudományos rendezvényéhez. A konferencia témáinak elolvasásából rögtön kiderül, hogy az ülészek középpontjában a szovjet hatalom fennállásának 50. évfordulója alkalmából az új, szocialista társadalmi rend közgazdasági, társadalmi kérdései állnak. A plenáris ülésre október 30-án hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor a III. előadóteremben. Megnyitó beszédet rektorunk, DR. SZABÓ KÁLMÁN egyetemi tanár mond, azt követően kerül sorra az első előadás, melynek témája

A szovjet hatalom gazdasági építők munkájának 50 éve
előadója meghívott vendégünk, M. A. KOROLJOV professzor, a Moszkvai Közgazdasági Statisztikai Főiskola rektora. Előadását később az első szekcióban vitatják meg, csakúgy mint DR. HÁY LÁSZLÓ elvtárs, aznap délelőtt elhangzó előadását:

A két rendszer versenyéről.

Ugyancsak a plenáris ülésen, hétfőn délután szerepel DR. KOVÁCS GÉZA vitaindítója:
A népgazdasági tervezés és irányítás fejlődésének néhány történelmi tanulsága.

A további munka hat szekcióban folyik. Október 31-én, a keddi napon délelőtt 9 órai kezdettel az alábbi előadások, vitaülések között választhatnak az érdeklődők:

III. előadóterem

DR. NYILAS JÓZSEF: A Szovjetunió helye a nemzetközi munkamegosztásban.

DR. SZANYI JENŐ: A szovjet-magyar külkereskedelmi kapcsolatok fejlődésének kérdései.

IV. előadóterem

FARKAS SÁNDOR: A szocialista nemzet fejlődésének néhány kérdése.

DR. KISS ARTHUR: A szocialista államelmélet fejlődésének kérdései.

Október 31-én, kedden délután 2 órai kezdettel az alábbi vitaülésekre kerül sor:

III. előadóterem

DR. HETÉNYI ISTVÁN: A távlati tervezés és a nemzetközi tervkoordináció kérdései.

DR. BARNA GYULA: A közlekedési munkamegosztás távlati hazánkban.

IV. előadóterem

DR. BEREND T. IVÁN: A nacionalizmus néhány gazdasági tényezője a modern tőkés fejlődés kibontakozása idején Kelet-Európában.

ELSZOMORÍTÓ STATISZTIKA

Az idén nem indul első évfolyam a vidéki kihelyezett tagozatokon. Egyetemünk néhány évvel ezelőtt minisztériumi támogatással hozta létre Miskolcon, Pécsen, Szegeden, és Győrön oktatásunk ezen új formáját, hogy az említett városokban és körzetekben lakó levelező hallgatók tanulmányi munkáját megkönnyítse. Jó szándékú, szép perspektívával kecsegtető kezdeményezés volt ez. Külön megterhelést jelentett ugyan oktatóinknak, az adminisztrációnak, és nem utolsósorban a költségvetésnek. Oktatásügyünk mégis szívesen vállalta az áldozatokat a színvonalasabb közgazdász-képzés reményében. Az illetékesek joggal feltételezték, hogy ez a forma nemcsak a tanulást könnyíti meg, hanem növeli az érdeklődést a közgazdaságtudomány iránt az említett területeken és ez a tény előnyösen érezteti majd hatását a felvételi vizsgákon is.

Sajnos, a mostani felvételi eredmények nem igazolták ezt a várakozást. Olyannyira nem, hogy az idén egyik városban sem indul első évfolyam, mivel sehon sem érte el a felvették száma, az előirt húsz főnyi minimumot. Idén 609-en jelentkeztek levelező tagozatra. Ez a szám kielégítőnek mondható, de, ha mellé állítjuk viszonyításul a 42 felvettelt, akkor kiütözik a minőség problémája. A miskolci kihelyezett tagozatra 8, a szegedire és pécsire 6-6, Győrbe pedig 3 (!) jelentkező felvételi kérelmét fogadták el. Nem jobb a helyzet a budapesti levelező tagozaton sem. A közlekedési, belkereskedelmi és pénzügyi szakon kellő számú hallgató híján nem lehetett első évfolyamot indítani. Ennél már csak a felvételi vizsgaeredmények statisztikája nyújt lesújtóbb képet. A kimutatás szerint nem volt ritkaság a 2, sőt a 0 pontos pályázó sem. Szeretnénk mindehhez hangsúlyozni, hogy ebben az évben sem voltak nagyobbak a felvételi követelmények, mint tavaly. Ami változás volt a feladatokban, az a fejlődésből természetesen következnek.

Íme, ilyen egyszerű, bár korántsem megnyugtató tények húzódnak meg az egyetem-szerte keringő kósa hírek mögött, miszerint „beszüntették” a kihelyezett tagozatot. Sokan ebből a tévhitből ráadásul messzemenő következtetésekre jutottak, hogy „közgazdász túltelítettség van, leépítik a dolgozók oktatását”, stb. Szó sincs semmiféle leépítésről. Jövőre, amennyiben a felvételi eredményesen szereplők száma eléri a szükséges minimumot, újra beindulnak a vidéki első évfolyamok. Csakis a jelentkezőkön múlik, hogy akarnak-e és tudnak-e élni ezzel a lehetőséggel.

— jó —

DR. JUHÁSZ GYULA: A magyar-szovjet diplomáciai kapcsolatok 1917-től.

November 1-én, szerdán délelőtt 9 órakor:

III. előadóterem

PÉTER GYÖRGY: A népgazdaság központi tervszerű irányításáról.

DR. MORVA TAMÁS: A tervezés modelljei.

IV. előadóterem

DR. HUSZTI ERNŐ és SZÉP JENŐ: A vállalatok pénzáramlásain alapuló finanszírozási modell.

DR. KREKÓ BÉLA: A dualitás szerepe az optimum-számításban.

November 1-én, szerdán délután 2 órakor:

III. előadóterem

DR. RIESZ MIKLÓS, DR. HÁGELMAYER ISTVÁN és DR. DOBROVITS IVÁN: A hitel, a költségvetés és a pénz elméleti és gyakorlati problémái a szocializmusban.

IV. előadóterem

DR. MEGYERI ENDRE: Vállalati érdek az új mechanizmusban.

DR. WILCSEK JENŐ: Tervszerű ipari fejlesztés az új gazdasági mechanizmusban.

November 2-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor:

IV. előadóterem

DR. VARGA SÁNDOR: Az iparvállalatok vezetési rendszerének továbbfejlesztése, különös tekintettel a vállalat belüli önálló elszámolás szervezésére.

KOVÁCS ISTVÁN: Tröszt és a vállalat, mint vezetési-igazgatási kategória.

DR. OLLÉ LAJOS: Az iparvállalatok statisztikai információ rendszerének továbbfejlesztése, az új gazdasági mechanizmus követelményei alapján.

Oktatási rend

a tudományos ülészek idején

A nappali tagozat I. és II. szekció előadásain kötelezően részt venni. Az esti levelező tagozat részére a tudományos ülészek idején tanítási szünet nem lesz (kivéve a november 2-i esti foglalkozásokat, amelyek a díszünnepségre való tekintettel maradnak el).

Október 30-án

és november 1-én:

A III. és IV. (illetve) V. évfolyamos hallgatók részére az órarend szerinti foglalkozások elmaradnak. E hallgatók órák helyett a plenáris ülésen, valamint a szakuknak megfelelő szekcióüléseken kötelesek részt venni.

Október 31-én:

A III. és IV. évfolyamosok közül csak a nemzetközi, külkereskedelmi, közlekedési, elméleti, valamint a tanári „A” és „D” szak hallgatói vegyenek részt az üléseken.

November 2-án:

A III. és IV. évfolyam ipari, terv-matematika, elméleti, valamint tanári „A” és „B” szak hallgatóinak az órarend szerinti foglalkozások elmaradnak és helyette a III.

JELENTKEZÉS

Annak érdekében, hogy KISZ-szervezetünk a jövő évi építőtáborokban résztvevő szándékozó hallgatóknak megfelelő keretszámot igényelhesen, a KISZ-vb jelentkezők hirdeti a balatonaligai és badacsonyi önkéntes ifjúsági táborokba az alábbi időpontokra: 1968. július 1-15-ig; július 16-30-ig; augusztus 1-15-ig és augusztus 16-30-ig. Jelentkezési lapokat az alapszervezetek vezetőségétől kell kérni.

KISZ-vb

— Természetesen van jövője a TDK-nak — mondotta Csáki elvtárs. — Azoknak a hallgatóknak, akik szaktárgyukon kívül más témák iránt is érdeklődnek, komoly segítséget jelent a diákkör. Másrészt a szakszemináriumok csak harmadévből kezdődnek, a tudományos diákkörben való részvétel pedig nincs évfolyamhoz kötve így már a másodéveseknek is lehetőségük van a tudományos kutatómunka megismerésére.

— A diákköri munkát tehát

A kitűnően sikerült visegrádi hajókirándulás közel 500 közgázosnak nyújtott kellemes szórakozást. Különleges élmény volt a Nagy-Villám melletti réten megrendezett női focimeccs... (Foto: Faklen)

KITÜNTETÉSEK

Egyetemünk üzemgazdasági al-kalmából a Szabadkai Közgazdasági Fakultás tanszékvezető tanára, Han professzor egyhetes itt-tartózkodása során előadást tart hallgatóinknak és az egyetemünk által szervezett Ikarus vezetőképző tanfolyamon is. Előadásának témája: Tőkés szervezési, módszerek alkalmazásának lehetőségei a szocialista iparvállalatoknál.

LÁSZLÓ, a matematikai tan-szék adjunktusa a felsőokta-tás kiváló dolgozója címet nyerte el, DR. KOVÁCS DE-ZSÓNÉ, az oktatási csoport dolgozója és DR. SZABADOS ANNA, az ipargazdaságtan tanszék adjunktusa a Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta, GÁSPÁR

Külföldi kapcsolataink

Október 16-án egyetemünk-re érkezett Stepan Han professzor, a Szabadkai Közgazdasági Fakultás tanszékvezető tanára. Han professzor egyhetes itt-tartózkodása során előadást tart hallgatóinknak és az egyetemünk által szervezett Ikarus vezetőképző tanfolyamon is. Előadásának témája: Tőkés szervezési, módszerek alkalmazásának lehetőségei a szocialista iparvállalatoknál.

Az ipargazdaságtan tan-szék vendégeként tíznapos tanulmányútra érkezett dr. Johannes Schmidt, a Lipcsei Marx Károly Egyetem ipargazdaságtani intézetének vezetője.

Bikics István oktatási rektorhelyettes október 25-én Katowicéba utazik, hogy részt vegyen a Katowicei Közgazdasági Főiskola fennállásának 30. évfordulója alkalmával rendezendő ünnepségeken.

Szakszeminárium vagy TDK?

A tudományos diákkörök pályázati témáinak újabb kiegészítése aktuális a kérdés: milyen szerepe van egyetemünkön a tudományos diákköröknek, különös tekintettel arra, hogy a szakszeminárium létrehozása óta nem a TDK az egyetlen lehetőség az önálló kutatómunkára. Tapasztalataink szerint a pályázatra beadott dolgozatoknak csak egy része születik tudományos diákkörökben. A többi szakszemináriumi, vagy termelési gyakorlati dolgozatként készílik. Fejlődést jelent ez, vagy negatív jelenség? Van-e jövője így is a tudományos diákköröknek és milyen további tervei vannak ezzel kapcsolatban az egyetem vezetőségének? — E kérdéseket dr. Csáki Csaba elvtársnak, a tudományos diákköri munka szervezőjének tettük fel.

továbbra is támogatni fogják a tanszékek. A kutatási lehetőség mellett azonban azt is biztosítani szeretnénk, hogy az elkészült dolgozatokat ne csak a kétévnyként megrendezett konferencián hallhassák az egyetem hallgatói. Ezért fogunk a tanév folyamán a legjobb munkákból üléseket, vitákat rendezni. Az első ilyen vitára már októberben sor kerül. Témája a statisztikával foglalkozó csoport kutatása. Ok az 1966-ban felvett hallgatók körülményeit és első félévi vizsgaeredményeit vizsgálták meg. Ezzel a dolgozattal a diákkör tagjai a debreceni országos TDK konferencián is szerepeltek.

— Még egy érdekes tervünk van. Körülbelül jövő év áprilisában az ELTE jogi karával közösen szeretnénk TDK konferenciát rendezni, „Az új gazdasági mechanizmus közgazdasági és jogi kérdései” címmel.

— Kozma —

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Egyetemünk vezetősége tudományos diákköri pályázatot hirdet. A pályázat beadási határideje: 1968. március 15. Pályázhatnak mindazok, akik az 1967/68-as tanévben egyetemünk délelőtti tagozatának hallgatói. A legjobb dolgozatok 800.—, 600.— és 400.— Ft-os jutalomban részesülnek. Az új gazdaságirányítási rendszer közgazdasági problémáival foglalkozó legjobb pályamunkák előadásra kerülnek az 1968. tavaszán egyetemünkön e témával kapcsolatban megrendezésre kerülő országos tudományos diákköri konferencián. A pályázatra elsősorban az egyes tanszékek által ajánlott témák feldolgozását javasoljuk, de pályázni lehet egyéb témájú dolgozatokkal is.

A XIV. század harmadik harmadában, a kor, a társadalmi törvényszerűségek jelentkező igényének megfelelően, a szellemi-kulturális fejlődés meg nem gátolható szükségleteként: Prágában, Krakóban, Bécsben és hazánkban is a tudás tárházát teremtették meg: egyetemeket alapítottak a királyok, szentesítve pecsétjükkel azt, amit nem szentesíteni nem áll módjukban, éppenséggel lehetetlen lett volna.

A király, ha uralkodni jól akart, terjeszkedni, gazdagodni vágyott — miért ne akart volna — Nagy Lajos királyunk is. „A tudomány magyarázatának szaporítására és sarjainak növelésére — pápai hozzájárulással „mécset gyűjtött Pécsset” — anno dacumál 1367-ben...”

A 600 éves évforduló ünnepei hangulatában, a haladó hagyományok szellemében október 6-án és 7-én épp ezért Pécsset hívta össze a KISZ Központi Bizottsága az egyetemi és főiskolai hallgatók II. országos konferenciáját. Az ország 94 felsőoktatási intézményének 50 ezer hallgatója képviselőiben közel 200 fiatal, meghívott rektor és dékán hallgatta meg Vajó Péter elvtárs, a KISZ KB. titkárnak beszámolóját.

Az egyetemi fiatalok élete, munkája —, magának az egyetemnek az élete — mint az ideológiai-politikai felépítésmény egy része, szorosan, elválaszthatatlanul függvénye a társadalmi viszonyoknak és a referátum ezt világosan elemezte. Egy pillanatra sem kö-

vetkezhetett be az, amitől — mint az már lenni szokott — néhány szkeptikus, félénk, vagy intézményében és egyebütt éppen rossz tapasztalatot szerző egyetemista tartott — csak tapsba fúló, csendes víziú értekezlet várható.

A konferencia jórészt munkaértekezlet lett. Mert nem lehetett a véleménynyilvánításról tartózkodni, akkor, amikor az előadó az objektív körülményként jelenlévő társadalmi fejlődésünket, a nemzetközi helyzetet és az egyetemi ifjúság állapotában leledző sajátosságokat, szubjektív feltételeként pedig egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek munkáját, az egyetemek és főiskolák belső helyzetét, nevelési hatását ismertette. Ezek egymásra gyakorolt kölcsönhatásáról beszélt.

Ez a kölcsönösség — adott helyen és esetben mindig másképpen — törvényszerűen — többségében pozitívan, kisebbségében retrográdul, de hat... Nyilvánvaló a szocialista társadalomban aktív tevékenykedő tudományosan képzett ember kialakításának meggyorsítása javítja az egymásra hatás fokát.

Ki mit tud? illetve Ki mit tesz? — azért, hogy a társadalmi-közéleti tevékenység ne csak egyesek jó szokása és hasznos magatartása legyen? Ki mit tesz? — Sokan keveset, sokan eleget és kevesen sokat!

A vitában húszan szólaltak fel, s három érdekelte miniszterium, három főosztályvezetője válaszolt az interpellációs kérdésekre, köztük dr. Kahu-lits László elvtárs is.

Nincs olyan munkaértekezlet, nincs olyan konferencia a világon, amely mindent szintézisbe hozhatna. Mégis, a második ifjúsági élő újságíróknak is feltűnt, hogy a problémák — nem lakkozottak — mennyire hasonlítanak egymáshoz. S az is feltűnt, hogy a problémák megoldásának lehetősége, a különböző módszerek megtalálhatók a jó péld-

dákban. (Ezekre részletesen, még visszatérünk.)

...A konferencián felszólalt Bessenyei Lajos, egyetemünk KISZ VB-titkára — a hazáról hozott közös véleményt, értékelést téve a vita mérlégének serpenyőjében, kihangsúlyozva azokat az új feladatokat, amelyek ránk, közgazdászokra várnak. „Sokkal többet tehetnénk! Az egyetemi szinten jelentkező látványos eredmények gyakran takarják azt, hogy az alapszervezetekben, a KISZ-csoportokban álmossá, szürké, a hangulat, a munka...”

A társadalmi-közéleti tevékenység a valóságban — s itt tegyük félre minden rossz szájzajt — „lenn” dől el, a KISZ-tagoknál, a KISZ-csoportokban. Javítani a hibákon úgy kell, véli az újságíró, hogy a közös problémákat — a köznap nyelvre fordítsuk le. Legyen például kötelező a KISZ KISZ-vezetőségi tagokra, mindenkire kivétel nélkül: — dolgozni, élni kelljen ott „lenn” is, és nem csupán a kári szervezeten —, hanem még közelebb az élthez: a KISZ-csoportban!

Nem hisszük, hogy a KISZ-csoportvezetőkkel együttműködve ne újulna meg a csoport munkája! Senki sem született tünányán, és senki sem szürke... Nem siránkozásra és nemcsak vitára (és nemcsak „látványosságra”) van szükségünk... A KISZ „hőskora” nem múlt el!

A társadalmi-közéleti tevékenység nem új jelszó, legalábbis tartalmában nem új — egyszerűen és kitartóan, a hétköznapiok szírikeségében — apró munkát kell végezni.

Es ennek az „aranygyapjúnak” újbóli megtalálásáért is jó volt öreg ifiként ott lenni a pécsi konferencián.

Kincses György

Teltház akció

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója alkalmából a KISZ-vb és a kultúrosztály teltház-akciót szervez a Thália Színházba, Osztróvszkij: Vihar című drámájának november 17-i előadására. Jegyek 50%-os áron a közönségszervezésen kaphatók (4-14 Ft).

Az előadás este 6 órakor kezdődik. Utána a darab rendezőjének és szereplőinek részvételével ankétot tartanak, melyre belépődíj nincs, de az ankétúra szóó belépőt külön kell igényelni szintén a közönségszervezésen.

Wolfart Erzsébet

Kazahsztáni élmények

Ez év július-augusztusában egyetemünk 20 hallgatója 51 napot töltött a Szovjetunióban. Egy hónapon keresztül a Pavlodar kerületi tábor vendégei voltunk, itt építőmunkát végeztünk, majd jutalomüdvülésben vettek részt a Szovjet-unió különböző tájain.

Bizony, sokan irigyeltük őket, mikor nyilvánosságra került az Alma-Atába utazók

névsora. Hát erről jól lemaradtunk... — mondtuk. Most itt az alkalom arra, hogy legalább odaképzeltjük magunkat a kazah vidékre. Október 23-án délután fél ötkor a klubban mősoros élménybeszámolót tartanak az utazás résztvevői. A KISZ VB által rendezett esten az emlékek, élmények felelevenítésén kívül esetleges kérdéseinkre is meg-

Jár-e fizetség?

A legutóbbi általános kári KISZ-gyűlésen az egyik hozzászóló javasolta: azzal tegyük a KISZ-tagságot aktívabbá, hogy az ösztöndíj nagyságát többek között a mozgalmi aktivitás „foka” határozza meg. Egy másik felszólaló egyetértően elmondotta, hogy az ő csoportjában csak akkor jönnek társadalmi munkára, ha az ott keresett összeget ki is fizetnék a résztvevőknek.

Az ellentábor — amely sokkal népesebb volt —, elvetette ezeket a javaslatokat, azzal az indoklással, hogy a mozgalmi munka önként és meggyőződésből vállalt tevékenység, tehát nem járhat érte semmiféle anyagi ellenszolgáltatás.

Itt természetesen nem a függetlenített vezetőkről van szó. Ők nyilván olyan funkciókat töltenek be, melyeket nem lehet munka, vagy tanulás mellett elvégezni.

Noha a többség álláspontja a rokonszenvesebb, mégis el kell ismernünk, hogy a valóságban olyan helyzet alakult ki, hogy a KISZ által szervezett akciók egy részén kapnak a résztvevők valamiféle fizetést, míg másból nem.

Példák és ellenpéldák

Köztudott például, hogy a „Közgazdász” rendszeres munkatársai több-kevesebb alkalmal kapnak bizonyos összegeket. A kultúrosztály is fizet az ügyeletért a klubban, a béli rendezők munkájáért, és a szervezésben is minden eladott jegy után jutalék jár.

A mozgalmi munka más területein ilyen „direkt” fizetés nincs. Am ha valaki a közönség érdekében külföldre utazik, az számára elkerülhetetlenül jelent bizonyos előnyöket, noha munkáját a közönség érdekében és „ingyen” végzi.

Ez a valóban kényes probléma a jövőben még élesebben fog jelentkezni. A közéleti-társadalmi tevékenységünk kiszélesedése, azaz avval, hogy más iskolákban, intézményekben, vállalatoknál egyre többen végeznek majd munkát az egyetemről, sokkal többször fogunk ezek a kérdések felvetődni.

Valószínű, hogy a vállalatoknál, vagy egyes szociológiai felméréseknel kapnak majd bizonyos ellenszolgáltatást a résztvevők. Míg a középiskolában, vagy mondjuk a népi ellenőrzésnél végzett munka a továbbiakban sem jár majd ellenszolgáltatással, hogy az alapszervezetekben végzett munkáról ne is beszéljünk...

Ez a közéleti tevékenység viszont — még ha anyagi előnyökért is — sokkal hasznosabb, mintha mondjuk valaki tanítványokat, vagy fiktív fél-

nyeged állásokat szerez magának kizárólag pénzszerezés céljából.

Kölcsönös bizalmatlanság

Valóságos ellentmondásról van tehát szó, olyanról amely a jövőben fokozottan jelentkezni fog.

Kár lenne azzal az — első sorban az előnyöket élvezők között elterjedt — állásponttal elintézni a kérdést, hogy noha ők kapnak bizonyos összeget, ám első sorban nem a pénzért teszik amit tesznek, hanem a mozgalomért. Nem vonható kétségbe ez a vélemény, ám semmi biztosíték nincs arra, hogy nem igaz ennek az ellenkezője.

Ezzel az ellentmondással tehát nem oldottuk meg. Azok ugyanis, akik „ingyen és bérmentve” tevékenykednek, bizonyos gyanakvással és lenézőséggel kezelik a „másik fél” tevékenységét. Ha kimondatlanul is, de nem tekintik igazán mozgalmi tevékenységnek az olyant, ami valamiféle anyagi haszonnal jár az egyénre nézve, noha szükségességét és hasznosságát általában nem vonják kétségbe.

A tagság körében a probléma azután olyan véleményekben jelentkezik, hogy „minek a tagdíj” és „máskán adom a pénzt, mert nekem semmiféle előnyöm ebből nem származik” stb.

Az anyagi előnyöket élvezők viszont sokszor olyan munkákat végeznek el, amit az őket lenézők sem ingven, sem pénzért nem csinálnának meg. Kinek lenne kedve és lelkesedése kárufigyelemmel lenni a golyóbáji „ostromok” idején?

Amit meg kellene szüntetni

A szervezet egyes területein gyakorta a következő érvekkel

„csábítják” a lelkes elosztókat: „Ha nálunk dolgozol, nem kell részt venned társadalmi munkán stb.”

Ilyen érvek hangzottak el például a honvédségnél, amikor az énekparba és más kultúriscsoportokba szervezték a leendő elsősöket. A toborzók nyilvánvalóan kihasználják az ellenszolgáltatások körüli felelőtlen helyzetet és olyan „előnyöket” kínáltak, amelyek lényegében az alapszervezetek tevékenységében okoznak majd károkat. Az alapszervezetekben dolgozó aktív emberek átszivárgása többek között ezzel magyarázható. Sokan elhagyják a csoportmunkát, ez pedig más okokkal együtt az alapszervezeti munka színvonalának stagnálását, romlását eredményezi.

Mi a megoldás?

Egyes vélemények szerint minden — a KISZ-ben végzett — munka legyen ingyenes, azaz semmilyen tevékenységért senki ne kapjon semmiféle ellenszolgáltatást. Minden ilyen tevékenységgel szerzett pénzt adjanak be a „közönségbe”.

Kérdés azonban, hogy nem okoz-e munkánkban színvonalcsökkenést ez az erkölcsileg igen fennkölt álláspont. Ha okoz, vajon megéri-e, vagy sem?

Vagy esetleg kapjon mindenki — akár az ösztöndíjon keresztül is — mozgalmi munkájáért valamilyen ellenszolgáltatást. Így ugyan mindenki részesedhet előnyökben, ám nem vész-e el ezzel mozgalmunk mozgalmi jellege?

E kérdésekre sürgősen választ kell találnunk, hiszen a jelenlegi helyzet nem megnyugtató egyik „fél” számára sem.

Laki Mihály

Az Oszoly-túra tanulságai

Egy évvel ezelőtt Oszolytón a nagygyűlésen hat-hét-száz ember vett részt. Idén ez a szám csak kétszáz volt, s ebből körülbelül ötvenen voltak egyetemünk hallgatói közül. A második találkozó nem volt sikeres, és a kudarc okain érdemes elgondolkozni. Az egyetemi hallgatóknak, de magának a fiatalag egészének megvan a politikai rugalmassága, minden témával, eseménnyel, kérdéssel szemben. A mozgalmat túlszűföldni azonos jellegű megmozdulásokkal nem helyes. A vietnami kérdésben elfoglalt álláspont, magával a háborúval kapcsolatban, a fiatalag egészénél egyértelmű, arról nem nagyon lehet vitakozni. De mint az oszolyi kis létszám bizonyítja: okosabban kell ezekkel az érvelésekkel gazdálkodnunk, ügyesebben kell a programokat csoportosítani és jobban kell megszervezni.

Tavaly a szolidaritási találkozó budapesti szintű volt, az idén csak kerületi jellegű. Ez persze rányomta bélyegét a létszámmra. De nem ez volt az egyetlen oka, hogy a második találkozón ilyen kevesen vettek részt. A szervezéssel is komoly bajok voltak, s ezt mi sem bizonyítja jobban mint hogy sokan hiányoztak azok közül is, akiknek feladata az emberek megszervezése lett volna. Nem lehet tehát csak passzivitással magyarázni a balsikert. Ha jobb, értékesebb a program, látványosabb a szervezés, biztos, hogy többen lettek volna Oszolytón.

Ehhez kapcsolódik a kirándulásnak mint mozgalmi módszernek az értékelése. A forma jó, ezt a történelmi hagyományok bizonyítják, de csak úgy érhetünk el eredményeket felhasználásával, ha ezen belül érdekes és főleg új dolgokkal fogjuk meg az embereket. Ha ezt nem tudjuk nyújtani, kisebb az aktivitás, kevesebben jönnek el és az ottlévők is csalódottan távoznak.

Mert nem volt valami jó a hangulat múlt vasárnap, s a DNFF megjelent küldöttenek nem nagyon tettek fel kérdéseket a főleg középiskolások-

ból álló résztvevők. Hangulat nem volt, vagy nem volt mit kérdeznünk? Nem tudhatjuk.

S persze megérezték ezt a hangulat váltást a Gerilla együttes is. Nekik sem ment valami túl jól, s arra hívatkoztak, hogy nem érezték a kapcsolatot a közönséggel. Valószínűleg így volt.

Ez a sikerületlen második találkozó kicsit el kell hogy gúnyolkoztassa a szolidaritási bizottság tagjait. A hogyan tovább elég sablonos kérdéssel kerültek szembe Oszolyon. S ezt meg kell oldaniuk egy szép és igaz célért indult és tevékenykedő mozgalom egészséges továbbműködése érdekében.

— patkó —

KÖZLEMÉNYEK

Az NDSZ-igazolványt október 23-tól minden kedden és szerdán 10-11 óráig lehet igényelni a KISZ-vb helyiségében (II. em. 271-ben) Békési Éva elsőéves belker szakos hallgatójánál. Az igényléseket csak tanulócsoportonként fogadjuk el. Csak azok igényelhetik igazolványt, akiknek KISZ-tagdíjhátralékuk nincs.

Megalakult a klubvezetőseg operatív csoportja.

Klubtitkár: **Pataki János** ipar IV. évf.

Politikai mősorosok felelőse: **Alföldi Lajos**, tanári „A” IV. évf. és **Kende János** nemzetközi I. évf.

Sportmősorosok felelőse: **Gyarmati György** ipar I. évf. és **Gyulai Szabolcs** ipar I. évf. Aktuális mősorosok felelőse: **Bauer Tanya** nemzetközi I. évf. és **Cserey Gyula**, tanári „C” II. évf.

Zenei mősorosok felelőse: **Makai Klára** általános II. évf.

Gazdasági felelős: **Balázs Judit** ipar III. évf.

A szerkesztő búcsúzik

Léhetetlen követelni az, aki szubjektív-tástól mentes gondolatokat vár tőlem most, amikor elbúcsúzom mindazoktól, akiket itt ismertem meg egyetemim éveim alatt, vagy később a szerkesztői munka során. Be kell vallanom, a személyes kapcsolatokon túlmenően az a tény sem hagyott hidegen, hogy milyen nagy mértékben járult hozzá ez az egyetem ismereteim, gondolkodásom, világnézetem megszerzéséhez és kialakításához.

Hasonlóan a legtöbb 18 éveshez én is elég kevert, megalapozatlan világgéppel kerültem az egyetemre. Távol álltam a közéleti mozgástól, hajlamos voltam a könnyebb ellenállás irányába haladni... Sorolhatnám tovább, de felesleges, mert tipikus a kép. Nagy veszteség, ha ennel a pontnál reked meg valaki, és igazán szerencsésnek érezhetem magam, mert annyi mindenben sikerült továbblépni. Saját érdememnek mégis csupán azt tekinthetem igazán, hogy engedtem magam megváltoztatni, nem vontam magam köré a fogyatékosok megóvására hivatott védőburkot. Minden egyéb érdem első sorban az egyetemé és azon belül is szűkebb-tágabb környezetének. A Közgazdászhoz másodéves koromban „rángattak be” — és akkor még önálló elképzelésem a lappal kapcsolatban nem is volt. Ma úgy tűnik, hogy egyike voltam azoknak, akik koncepciót adtak a Közgazdász szerkesztéséhez, pedig a valóság ennek fordítottja: minden koncepciómat a Közgazdász munkájában való közreműködésnek köszönhetem, a vitáknak, a cikkírásnak, a kísérleteknek, a kollektív bölcsességeknek...

Mindig nagyon szerettem diák lenni, s ezt megannyi társammal ellentétben egyetemista koromban sem tagadtam soha. Őszintén örültem akkor is, amikor a diploma megszerzése után immár „hivatásosként” a Közgazdászhoz kerültem, és így meghosszabbíthattam diákéveimet. Vonzódok a diáksághoz. Ha ezt valaki hibának rója fel, akkor is vállalom, mert belülől láttam egyetemünk fiatalosságának igazán nemes vonásait, különleges társadalmi helyzetéből származó értékeit. Tudom, a mi egyetemünk nem tipikus. Itt több az öntudat, nagyobb a lelkesedés, őszintébb a véleménynyilvánítás és kíméletlenebb a bírálata mint a többi egyetemen. A diákság általában mégis mindenütt különbözik attól az értelmiségi rétegtől, melyhez majd végzés után tartozik. A diák távolabb áll az ellentmondásokkal terhelt, bonyolult és kompromisszumokra kényszerítő társadalmi életől, és közelebb a logika és a tiszta érzelmei világában fogant eszmékhez. De vajon károsak ezek az eszmék? Mi vígyen mozgást a mindennapi életbe, ha nem a jobbat akarás, az elérhető legjobb céliért folytatott küzdelem.

Az egyetem zárt világ, hiányoznak valóságos társadalmi feltételek. Am van abban valami rendkívüli emberformáló erő, ha egy fiatal már félig érett fejjel olyan körülmények között cselekszik, hogy nem fűződik érde-

ke semmiféle társadalmi konvenció, intézmény konzerválásához és nem érzi magát egzisztenciális következményekkel járó, kölcsönös lekötelezettségek hálójában. Az egyetemen az igazság feltárása a diák számára ritkán ütközhet saját anyagi és erkölcsi érdekeibe; bírálata, bátor kiállása nem járhat (nem létező) pozíciójának kockázatával, mert nincs létalapját érintő függő viszonyban, nincs senkinek alá vagy fölé rendelve. Az új iránti fogékonyság az elmélet szintjén nem ütközik korlátokba. Az egyetemistában nincs még olyan beidegződés sem, amely útjában állna a szokatlannak, a minőségileg jobbnak, a változtatásnak. Számomra az egyetemista réteg a lehetőségek tárháza és a diákság legnagyobb bűne az, ha csupán a kiaknázatlan lehetőségek tárháza marad.

Szememre vetették néhányszor, hogy bizony a Közgazdászban is diák-párti vagyok. Ha valóban ilyen hibába estem, akkor saját céljaimat keresztettem. En mindig igazság-párti szerettem volna lenni, személyektől és pozícióktól elvonakoztatva. Nem egyéni hőbort, hanem közös erőfeszítéssel kimunkált elv, hogy a lap akkor tölti be hivatását, ha az oktatás, a szakemberképzés kiegészítőjeként elsődleges funkcióként a hallgatók közéletre való felkészítését tekintjük. Ennek eléréséhez valóságos fórummá kell tenni az újságot. A hallgatók a Közgazdászban keresztül is érezzék, hogy a dolgok nem rajtuk kívül történnek, hanem az ő részvételük szerves következményeként, és hogy van értelme cselekedni, beleszólni az egyetemi közélet részleteibe, az oktatásba, a mozgáshoz, a kulturális munkába... minden közérdekű kérdésbe. E folyamat biztosítására nincs más mód, mint a szabad eszmecsere, a vélemények nyílt megvitatása, a romboló, rosszindulatú nézetek elleni kötelező harc nyilvános megvívása, az igazság meggyőző kifejtése. Szükséges, éles kérdéseket is felvető lap szerkesztése nagyobb politikai kockázattal jár. Közönyt szerkeszteni egyszerű. De vitán felülnek érzem, hogy melyik szolgálja kommunista módon a szocializmus ügyét.

Történelmi tanulság, hogy a sajtó a közélet függvénye. Az egyetemen is csak olyan mértékben lehet jó lapot szerkeszteni, amennyire a belső politikai légkör, a diákok és tanárok mindenkori hangulata, beállítottsága, cselekvésvágya ezt lehetővé teszi. Aki voluntarista módon jár el és ezt a törvényszerűséget nem veszi figyelembe, kénytelen lesz csalódni. A sajtóknak egyetemi zártágában is tükröznie kell a helyi valóságot, mert csak erről a reális talajról kiindulva válik az írott szó embereket és társadalmi intézményeket formáló erővé. Káros ellentmondásokat szül, akár pozitív, akár negatív irányban torzít is a lap által festett kép, és ha az nincs szinkronban az emberek közvetlen tapasztalatával.

Az egyetem életének ritmusához tartozik a diákság állandó őrsgérváltása. Minden évben kíváncsi várakozás előzi meg a régi diákok helyére lépő golyák érkezését. A Közgazdász szerkesztéségi kollektívája is izgalommal lesi, milyen utánpótlás követi a távozó, végzős hallgatókat. Lesznek-e sokan, akikben egyszerre alakulhat ki a politikai megatartás és a jó íráskészség. Hányan fogják kedvetlenébből, öntudatból, közlési vágyból vagy éppen újságírói ambícióból vállalni az egyetemi közélet megújítását és formálását. S amilyen veszteség a lapnak a végzett, gyakorlott káderek távozása, olyan nyereség minden új hang, ötlet, gondolat...

A Közgazdász szerkesztőségétől most én is megválok. Az a sok szál, ami az egyetemhez köt, természetesen nem szakad el. Szükség van azonban helyváltoztatásra, ha valaki az országos közéletet is sokoldalúan és közvetlenül akarja megismerni. Ez a haladás természetes útja. Az embernek állandóan többre kell vállalkozni.

Faklen Pál

МЕЛОЧ

4. Kulturális forradalom

Valahol a metrónál hagytam abba a múltkor, és azt a jellegzetes reggeli képet idéztem fel, ahogy a mozgólépcsőn, a peronon a várakozásnál, és a kocsikban mindenki a napilapokat olvassa. Persze, nemcsak újságot olvasnak az emberek a metróban. Sokak kezében ott a szépirodalom, a fiatalok, diákok pedig szakkönyveket, tankönyveket olvasnak az utcán is, az út szélén, ha piros a lámpa.

A Szovjetunióban ma is olyan olcsók a könyvek, mint nálunk tizenöt évvel ezelőtt. Üres könyvesboltot nem nagyon látni — sőt, a rengeteg utcai árust is körülállják. Persze, sok vevő továbbra is kézzel a boltokból, mert a magas példányszám ellenére, napok alatt elfogyhatnak a könyvek — a verseskötetek, a külföldi szépirodalom mellett a szakkönyvek is!

Igaz, a könyvek kiállítása még nem olyan, mint nálunk, a könyvművészet még csak kialakulóban van a Szovjetunióban.

Hogy visszatérjek az utcára — azokban a júliusi napokban, amikor kint jártunk, a moszkvai utcára a filmfesztivál nyomta rá a bélyegét. A Gorkij utca végén, a Moszkva szálló mellett — ahol a külföldi delegációk laktak — a résztvevő országok zászlai lengtek és városzerte plakátok jeleztek az eseményt. Ez még nem lenne különös, semmiben sem különbözne más országok filmfesztiváljaitól.

Amikor először rendeztek Moszkvában filmfesztivált, az ember csodálkozott: miért nem valamelyik tengerparti üdülőhelyen rendezik, Svocsiában, vagy Jaltában, hiszen a leghíresebb fesztiválok, (Cannes, Karlovy Vary, Mar del Plata, Venecia), mind az idegenforgalom egy-egy központjában zajlanak le. Nos, ezt megérthettem — s megérthettem vele azt is, hogy miben különbözik a moszkvai filmfesztivál a többiétől. Moszkvában az egész város részt vesz a fesztiválon — de nemcsak úgy, hogy körülszongják a sztárokat.

A kongresszusi palotában vannak a bemutató vetítések — a kritikusok és az újságírók az erkélyen foglalnak helyet, mert a földszint a moszkvaiaké. Emellett Moszkva legnagyobb moziáiban, a Rosszija-ban, a Kozmoszban, a Mirben és az Udarnyikban, no meg a luznyiki sportváros hatalmas sportpalotájában folyik a fesztiválfilmek versenyen kívüli vetítése. Jegyet alig lehet kapni, pedig többnyire nem is a filmhez veszik a jegyet, hanem „általában” valamelyik előadásra. (Mi is így kerültünk el a Rosszija-ba — az Apához.) Ha két ismerős találkozik Moszkvában, a fő téma — vitatéma — a fesztivál filmjei. Tanúja voltam, amint a Sportpalotából jött ki a sok ezres tömeg, és élénken, hozzáértően vitatta, bírálta a két filmet, a színészeket, a rendezést — hasonló jelenet nálunk csak a Népstadion vidékén látni.

A fesztivál naponta három nyelven megjelenő színes magazinját is elkapkodják. (Itt jegyzem meg, hogy amikor mi sokszor száraznak, unalmasnak nevezük a szovjet sajtót, egy torz képből indulunk ki. A szovjet sajtóknak sajátos munkamegosztás van a központi és a helyi lapok között: egy kis túlzással azt mondhatnánk, hogy a Népszabadság első négy oldala a Pravdában és az Izvestyijában jelenik meg, színesebb részei pedig a helyi lapokban, mint a Moszkovszkaja Pravda, Vecsernyaja Moszkva, Moszkovszkij Komszomolec. Mihozzánk viszont csak a központi lapok jutnak el.)

A külföldi elég sok időt tölt el Moszkva múzeumai-ban. Itt kissé más kép fogadja, mint nálunk: a múzeumok többségében alig lehet hozzáférni a kiállított tárgyakhoz, olyan tömeg van.

A vidékiek, ha Moszkvában járnak, nem mulasztják el meglátogatni a Lenin-múzeumot, a Tretyakov-képtárat. A Gorkij park általában csak ezután következik. A Történelmi Múzeum előtt sokszor van sorbaállás, a borojnovói körképnél délelőtt 10 után már csak másnapra lehet belépőjegyet szerezni.

Bauer Tamás
(Folytatjuk)

A klubestek vezetéséről

Klubunk programjának jelentős hányadát vendégekkel való beszélgetések, élménybeszámolók teszik ki. Ezeknek az esteknek megszervezése, lebonyolítása nem mindig sikerül úgy, ahogyan szeretnénk. A gördülékenység egyik alapfeltétele ugyanis, hogy a meghívott vendégeket állandóan „foglalkoztatni kell”, nehogy „feleslegesnek” érezzék magukat. Ennek biztosítása azonban a beszélgetések vezetőjének feladata, nem pedig a közönségé. A „házigazdának” kell biztosítani a megfelelő hangulatot és azt is, hogy meginduljon a beszélgetés, folyamatosan legyenek témák, kérdések.

Példaként az egyik közelmúltbeli programot említem meg. Kozma István és Varga János birkozó világbajnokokkal találkoztunk és a „beszélgetés” kezdetekor a kultúrosztály munkatársa a vendégek üdvözlése után azonnal kérdések feltevésére „nógatta” a jelenlévőket. Korábbi tapasztalataink szerint ez a módszer legtöbbször mély csöndet eredményez, mert a közönség — legalábbis kezdetben — nehezen szánja rá magát arra, hogy megszólaljon. Most is ez történt. Helyes lenne ilyen találkozókon néhány kérdést előre összegyűjtve „tartalékolni”. Ennek egyrészt hasznát vehetné a beszélgetés vezetője az első percekben, amikor még nem oldódott fel a vendég és hallgatóság közötti kezdeti feszültség, másrészt előnyös akkor is, ha a beszélgetés folyamán esetleg elfogynak a közönség kérdései.

A találkozóra tehát a műsorvezetőnek mindig fel kellene készülni. Így el lehetne kerülni a kínos helyzeteket és a vendégeknek nem okoznának csalódást. Kozmáék ugyanis mindössze fél órát tartózkodtak körünkben, aztán — megválaszolando kérdések hiányában — eltávoztak, elképzelhető, hogy nem a legjobb benyomásokkal...

— kurtán —

Helyesbítés

Lapunk legutóbbi számában a „Siker és tanulságok” című cikk egyik mondata félreértésekre adott alkalmat. A cikk ugyanis elmarasztalja a Pénzügyi és Számviteli Főiskola és a Külkereskedelmi Főiskola (helyesen: Külkereskedelmi Felsőfokú Szakiskola) vezetőit, hogy „együtt fociztak és lógtak haza” az általuk vezetett társasággal. A külkereskedelmisták vezetői és hallgatói azonban nem fociztak sem munka közben, sem utána. A cikk írója ezután kér elnézést tőlük a félreérthető fogalmazásért, miközben állításai többi részét változtatlanul fenttartja.

—ki—

Műsorváltozás a filmklubban

Október 9 helyett csak most, október 23-án indul a filmklub műsora, megváltoztatott programmal. Az eredeti sorozat 5 szovjet és 5 japán filmet tartalmazott, amelyeket e két ország legjobb alkotásai közül választottunk ki. Olyan rendezők neve szerepelt, mint Eisenstein, Kurosava és Cserkaszov. A 350 bérletből hallgatóink mégis csupán 50-et vásároltak meg. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a budapesti mozikban az 50. évfolydulóra szovjet filmsorozatot indítottak, ahol a nálunk kiválasztott filmeket is vetítik, s így ezeket nagyrészt már mindenki látta. A japán filmeket pedig sokan idegenkednek, mert azt hiszik, mind-egyik harakiriból áll.

Nagyon nehéz igazán jó és színvonalas filmsorozatot összeállítani. A filmklubnak pedig ez a célja, mert oda mindenki azért jön, hogy a mozikban nem játszott legjobb régi és mai filmeket láthassa. A Filmtudományi Intézet kevés filmet tud rendelkezésünkre bocsátani és amellett figyelembe kell vennünk a televízióban, a Filmmúzeumban és az egyetemi filmklubban a közelmúltban vetített filmeket. Új sorozatunkban egy régi alkotás szerepel: Eisenstein Egy évezred Mexikóban című filmje. A világhírű rendező több évet töltött Mexikóban, ahol hatalmas filmanyagot vett fel az itt élő nép életéről, ennek egyik részlete a film.

A Csillagosok, katonák című szovjet-magyar koprodukciós film érdekességét többek között az adja, hogy Budapestten egyetemünkön játsszák először, s a bevezető Jancsó Miklós tartja. Első filmje, a Szegénylegények, külföldön is nagy sikert aratott, s ennek nyomán kezdtek érdeklődni a

világon mindenütt az új magyar filmalkotások iránt. Japán filmművészetét A vihar kapujában és a Rikszaki című film képviseli. A vihar kapujában évszázadokkal ezelőtti játszódik, egy bűnösét mutat be több oldalról, kételkedve az igazság felderíthetőségében. Mindkét film főszereplője a világhírű jellemző, T. Mifune.

Elia Kazan filmje, a Bumeráng, műfaját tekintve detektívfilm, mely erkölcsi és politikai képet adva az amerikai kisvárosi társadalomról. Nemrég játszották nálunk e rendezőnek A vágy villamosa és az Amerika, Amerika című alkotásait.

Francois Truffaut filmjei már előző sorozatainkban is

szerepeltek. (Jules és Jim, Lőjétek a zongoristára), a Négy száz csapással vált világhírűvé. Egy kisfiú tragédiáját mutatja be, részben saját gyermekkorára alapján.

Antonioni Napfogyatkozása — az Éjszaka című filmjéhez hasonlóan — a modern nagyvárosi, jómódú polgárság sivár életének, igazi érzések nélküli emberi kapcsolatoknak nagyon reális ábrázolása.

A sorozat utolsó filmje nemzetközi koprodukció, a Húszévesek szerelme. Négy rendező szemzőgéből mutatja be a mai fiatalokat.

E filmekkel remélhetőleg sikerült érdekes és jó sorozatot összeállítani és általános érdeklődést kelteni.

Kovács Emma

Nem könnyű ismerkedni

Ismerőseinkkel ismerkedjünk? Nem hiszem, hogy ilyen céllal rendezték volna a kari KISZ-szervezetek azt a klubestet, melyről Te, kedves Egerszegi Csaba beszámolódban írtál. Pedig úgy néz ki, egyedül azért került erre sor, hogy rosszízú elméletedet valamilyen aktuális esemény kapcsán kifejthesd.

A KISZ célja a klubbal való megismertetés mellett (ami talán a flipper is beletartozik) elsősorban az volt, hogy a csoportoknak lehetőséget biztosítsunk — nevezük így — az ismerkedésre. (És abban mi a szemetlenség, ha valaki meg akarja ismerni az elsős lányokat?) Természetesen ez már jórészt megtörtént előzőleg a folyosókon, szemáriumokon, a szünetekben. De merem állítani, így sem volt hiábavaló. Cikked olvasása

után elsőszókkal beszélgettünk, akkor derült ki: ahol jó volt a propaganda, a csoport zöme ott volt, jól is érezték magukat. (Elnézést, de akadt bőven, aki nem a Te előregyártott, az ismerkedési estre ráhúzott elméleted szerint járt el.) Hallottuk ezt is: „En tényleg ismerkedtem!”

Nem szerencsémossdatás ez, tudjuk, hogy lehetett volna jobb is. Abból mégsem általánosíthatunk, ha valaki hivatalból rosszul akarja érezni magát, és ez sikerül is neki.

Azt valóban nem sikerült elérni, hogy a csoportok maradtaklanul „keveredjenek”, ismerkedjenek egymással. De hogyan lehet valakit „intézményesen” táncra kérni? És hol sikerült eddig elérni azt, hogy ne legyenek üldögélő lányok és flipperező, ácsorgó srácok?

Október 28-án, szombaton este 9-től reggel 5-ig.

ZENE: Aulában a Neoton együttes Klubban a Bár trío
Étteremben: Róóz József és népzenekeara
Jegyek: CSAK elővételben.

Tanulmányi kirándulás

(EGY EGYETEMISTA FELJEGYZÉSEIBŐL)

Október 16. Végre me-
gyünk! Ma megkaptuk az
engedélyt a rektoriból a ta-
nulmányi kirándulásra. Az
útirány: Eger, Miskolc. Meg-
nézünk majd egy csomó gyá-
rat és üzemet, megismerke-
dünk a környék dolgozóival.
Sokat beszélünk majd komoly
dolgozókról, mert itthon,
a hétköznapi robotban alig
van időnk ilyesmire. Ez pom-
pás terv. Bárcsak már in-
dulnánk!

Október 17. Elindultunk.
Mindenki eljött, egy ember
kivételeivel az egész csoport.
Vártunk rá egy kicsit és ke-

restűk is. De még a Váci ut-
ca sarkán álló borozóban
se találtuk. Pedig ott is jó
alaposan körülnéztünk. Így
érhető, hogy vidám nota-
szóval hajtottunk ki a vá-
rosból. A hangulat tehát jó,
az idő is az. Mi kell még egy
prima csoportkiránduláshoz?

Odaültem Korpácsihoz,
még az út elején. Az volt a
célom, hogy beszélgetek ve-
le egy kicsit. Mondtam neki,
hogy milyen nehéz helyzet-
ben vannak a gyengén fejl-
lett országok. Rám nézett és
meg akarta mérni a lázam.
Meg valami olyasmit mon-

dott, hogy én vagyok gyen-
gén fejlett. De aztán mégsem
mérte meg a lázam, hanem
inkább osztott, és meg is csi-
nált egy piros utlit forintos
alapon.

Utközben megálltunk egy
tündéri kis presszónál. Ki-
szálltam a buszból és jó mé-
lyet lélegeztem. Milyen más
itt a levegő, mint benn a bü-
dös, füstös városban. Szeret-
tem volna inni valami hűsítő
italt, de a többiek mondták,
hogy vegyék palinkát, mert
csak az van. Hát vettem, de
azt hiszem, egy kicsit erős
volt. A kis pihenő után még
emelkedettebb lett a han-
gulat.

Megérkeztünk Egerbe. Tö-
rökök, Dobó, egri nők! Min-
den kis darab kő történelem.
S mennyi múzeum! A többi-
ek hívtak, én persze, hogy
mentem velük... Ebédig it-
tunk egy kis borozóban.
Eger... történelem... De
Korpácsi megjegyezte, hogy
ez is hozzátartozik a táj jel-
legéhez. Délután városnézés,
este szervezeti program: ta-
lálkozás a környék dolgozó-
ival. Estefelől tehát leballa-
gunk a Szépasszony-völgybe.
Kiderült, hogy itt vannak a
borospincék. Aztán éjjel
ittunk, meg táncoltunk, meg
újra ittunk. Nem baj, a ko-
moly programokat majd hol-
nap hajtjuk végre. Amikor
Korpácsi a hátra vett, is-
métellen megemlékeztem ne-
ki a gyengén fejlett országok
immáron tarthatatlanná vá-
ló helyzetét. Ismét zord el-
utasításban és egy vidám da-
locskában volt részem.

Október 18. Ma reggel jó
korán ébredtünk. Sok fiútól
kérdéztük, hogyan kerülünk
haza, de senki nem emléke-
zett rá. En kis reggeli egész-
ségügyi sétára indultam. A
sarkon csak úgy érdeklődés-
ből benéztem egy ilyen kis
tájjellegű borozóba. Kik le-
hetnek itt ilyen korán? Már
mindenki ott volt a csoport-
tinktől. Röhgöttek és hívtak
engem is. Vidáman énekelve
hagytuk magunk mögött Ma-
gyarország egyik történelmi
gyöngyszemét.

Lillafüred valóban gyö-
nyörű. Seta a környéken. En
felmásztam a vízesés mögé.
Sík volt az általában, s meg-
csúsztam. Pont bele a vízbe.

— patkó —

De remélem, nem lesz baj,
mert volt velem váltásruha
és különben is ellendülök. De
az ijedségre inni kellett.

Miskolc-Tapolca nagyon
szép. De nem értettem, miért
nem álltunk meg Miskolcon,
megnézni a gyárat. Kérdez-
tem Korpácsit, miért nem?
Ő csak mosolygott. Meg
mondta, hogy a gyár lemond-
ta az egészét táviratilag.
Pech. Erre a hírre persze el-
szomorodtunk egyaránt. Itt
is kitűnő volt a bor.

Ebéd után indultunk haza-
felé. Megint volt nagy ének-
lés, és megint nem tudtam
megbeszélni ezt a dolgot
Korpácsival. Neki viszont
volt egy demiszonja. Megbo-
csátottam neki. Kilenckor
érkezett meg. Fájó szívvel
búcsúztunk, de inkább fájó
torokkal és fejjel. Megfáztam
vala?

Október 19. Most itthon
fekszem és negyvenfokos lá-
zam van. Korpácsi megláto-
gatott, és mondta, hogy ta-
vasszal újra lesz kirándulás.
Kérdeztem, milyen helyek
jöhetnek számításba. Mondta
Tokaj. En kérdőn néztem,
de ő kinevette műveletlenségem
és megvetően válaszolt:
ott volt a hegyaljai felkelés.

Patkó András

Morzsa

Mennyiség
— minőség

Szerénységem is lakója a
hirhedt Róbert Károly körüti
34 személyes luxuslakosztá-
lynak. Annyi rosszat meséltek
már erről a szobáról, hadd
mondjak én valami jót is. Szer-
intem ez a környezet fej-
leszti a filozofikus gondolko-
dásmodot. En például meg-
állapítottam, hogy a közösségi
viszonyok egy bizonyos lét-
számán túl ösközösségi viszo-
nyokba csapnak át...

Idegenforgalom,
óh

Az idegenforgalom növeke-
désével nem nő párhuzamosan
nyelvtudásunk. Egyik bar-
rátom meséli, hogy a makkos-
holykai körzeti fmsz halász-
csárdájának kirakatában a
következő táblát látta:
MAN SPRICHT DEUTSCH
ON PARLE FRANCAIS
PARLO ITALIANO
NO SMOKING

— jóó —

Közgáz SC

1. Az egyesület közgyűlésén

Az egyetemi sportklub októ-
ber 9-én tartotta meg küldött-
közgyűlését. Dr. Barna Gyula
bevezető szavai után Molnár
Sándor, a klub ügyvezető el-
nöke ismertette az elmúlt két
év munkáját összegező elnök-
ségi beszámolót:

— Feladatunk a hallgatók
és dolgozók sporttevékenysége
feltételeinek biztosítása, szer-
vezése, irányítása, a sportolók
szocialista szellemben nevelé-
se sajátos eszközeinkkel. Ezt
csak úgy képes végrehajtani
elfogadható százalékban az el-
nökség, ha mindazokkal a szer-
vekekkel jó kapcsolatot tud
kialakítani, amelyek segítségével
nélkülözhetetlen. Így mi is
igénybe vettük a párt- és a
KISZ-bizottság támogatását, a
testvéregyetemek klubjainak,
a BEAC-nak és a MAFC-nak
a segítségét. Mégis sok olyan
problémánk akad, amely csak
akkor nyerhet megoldást, ha
a főiskolai sport olyan támoga-
tásban részesül a legfelső
vezetés részéről, mint bárme-
lyik más sportegyesület —
állapította meg a beszámoló.

— Az egyetemi életbe való
beilleszkedés, a tanulmányi
munka sikeres elvégzésére va-
ló törekvés — mely itt is a
nevelőmunka homlokterében
áll — pozitívan értékelhető. A
klub és az egyes szakosztályok
vezetése összhangban áll; ki-
fogástalan az edzők felkészül-
tsége és a sportolók egymást
segítő baráti szelleme is. Csel-
gáncscsapatunk OB I-es, kö-
zülük hárman válogatott ke-
rettagok. A kosár- és röplab-
dacsapat tudása, eredménye
alapján jövőre NB II-es le-
het. De a klub életét elemezve
világosan kitűnt, hogy a to-
vábbi fejlődés csak hatéko-
nyabb, nagyobb anyagi ala-
pok és minimálisan a legszűke-
sebb sportlétesítmények
biztosításával válik lehetővé.

Molnár elvtárs részletesen
foglalkozott az egyes szakosz-
tályok munkájával, elért eredmé-
nyeivel, majd befejezésül
határozott határozati javasla-
tot terjesztett elő, amely a
klubvezetés legfontosabb idő-
szerű feladatait tartalmazza.

Az elnökségi beszámoló után
a számvizsgáló bizottság je-
lentése hangzott el. Gyomai
Antal, a bizottság tagja a klub
költségvetését, a tervezés és
gazdálkodás kérdését elemezte.

Utolsó napirendi pontként a
közgyűlés dr. Kreskay Fe-
renc, Molnár Sándor, dr. Bar-
na Gyula, dr. Szikszai Béla,
Nádai Pál, dr. Bognár Imre,
Bus János, Főnyád Péter és
Tóth Tibor személyében meg-
választotta az egyesület új
elnökségét, majd a számviz-
sgáló bizottság tagjaként dr.
Rencz Istvánt, Gyomai Antalt
és Gats Pált jelölte. Az idén
megrendezendő sportkongressz-
uszon Molnár Sándor, Bus
János és Tóth Tibor fogja kép-
viselni a klubot.

★

Furcsa, hogy már évek óta
a beszámolót követő viták so-
rán a hozzászólások mindig
egy pontban csúcsosodnak ki:
nincs terem, nincs pálya.

A kosarasok: ilyen kis te-
remben hogyan lehet az NB
II-re felkészülni? Röplabdá-
sok: mi lesz velünk az osztá-
lyozón, ebben az alacsony te-
remben lehetetlen folyamatos
játékot produkálni! Kézilab-
dások: minden mérkőzésünket
kénytelenek vagyunk idegen
pályán játszani...

Lassan mindannyian beszo-
rulunk a szabadtéri pályákról
a tornaterembe. És már előre
félünk.

Jól tudjuk, hogy Budape-
sten mindenütt sok a pálya-
és teremgond. De azt is érezzük,
hogy munkánk így fele annyit
sem ér: hiányzik a begyakor-
lottság, a csapatjáték.

Keresgélés eddig is folyt: az
új játéksarkokat igénybe ve-
vő helyén, a Testnevelési Fő-
iskolán vagy a középiskolák
tornatermei között kutatni,
most is valóban annyira lehe-
tetlen, reménytelen lenne,
mint eddig?

Minden évben újra és újra
felcsillan a remény, hátha
lesz igazi termünk — és ma-
rad a „majd meglátjuk”, „re-
méljük”, „talán”...

László Gyula

MEXIKÓI TUDÓSÍTÁS

Szeptember 25-én startolt a KLM DC-8-as
különrepülőgépe a több mint 100 fős ma-
gyar sportküldöttséggel, hogy 17 óra alatt
Mexikóba repüljön. A próbaolimpián részt
vevő sportolók mintegy 5 hetet töltenek kint,
és Czako Csaba evezős, egyetemünk hallga-
tója és a Közgázász munkatársa időközben
elküldte „különtudósítását” lapunk olvasói-
nak.

Szegény Tlaloc, az Esőisten,
ugyancsak nekikeseredett, mi-
óta itt vagyunk, egyfolytában
zokog. Mi pedig alig győzzük
nyelni a könnyeit. Az eső kel-
lemetlen meglepetés. Azt ígér-
ték, itt egész ősszel szikrázó
napfény van.

Mexico City a legrégebbi
amerikai város, az ősi aszték
Tenochtitlan helyén épült. Jelen-
leg 7 millió lakosa van: kö-
rülbelül 60% mesztic, s csupán
15% fehér, a többi indián.

Az eső ellenére óriási a for-
galom, a zsúfoltság miatt alig
lehet közlekedni. Nekünk az
evezőpályáig naponta kétszer
kell 20 km távolságra utazni
szállodánktól. Egy utat az
autóbusz csak másfél óra alatt
tud megtenni. Ez napi hat óra.
Felfoghatjuk városnéző sé-
tának is. Mindig megkérjük a
vezetőt, hogy más úton men-
jünk. A városkép nagyon vál-
tozatos, a belvárosi magas há-
zak reklámerdő mögé rejtőz-
nek. Meglepően sok az üres te-
lek, amit autóparkolásra hasz-
nálunk. Egyetlen európai
nagyvárosban sincs ennyi au-
tó, s milyen hatalmasok! Gya-
lóg tényleg gyorsabb a közle-
kedés. Azt beszéljük, hogy itt
kocsija és gyereke mindenki-
nek van. Kocsija általában
csak egy, de nagy, gyermeke
viszont sok, de apró. Termé-
szetes látvány a 8-10 éves
cipőtisztító gyerek és az
ugyancsak ilyen korú újszá-
gusok egész hada. Az igazi
gyereksereg az külvárosi nyo-
mortanyákon láthatjuk.

Czako Csaba

Járvány az egyetemen

Rettegve gon-
dolkodok arra, hogy
milyen pánikot
fog előidézni köz-
lésem, de mégis
meg kell tennem.
El kell monda-
nom, figyelmeztetnem
kell mindenkit,
vigyázzon! Járvány van az
egyetemen. S ez a
járvány egyre
terjed.

Először nem tu-
lajdonítottam
nagy jelentőséget
a jeleknek, fel-
számoltam iga-
zán a helyzet
súlyosságát. Még az
évnnyitón tör-
tént. Csendben
álltunk, hallgat-
tuk a beszédeket.
Egyszerre hátul-
ról rámneheze-
dett, hozzámőlt
valaki. Szép las-
san vállamra ha-
nyatlott egy fej.
Odapillantot-
tam. A szöke
fürtök kétsége-
lenné tették — az
illető hölgy. Meg
akar ismerkedni
velem? Halkan
megszólítottam.
Semmi válasz.
Egy pillanatra el-
hallgatott az elő-
adó, és erőt gyűj-

tött a következő
negyedóra. Most
meghallottam a
vállamon nyugvó
lány egyenletes
szuszogását. Az-
tán már nem is
szóltam hozzá
többet. Hagytam
hogy aludjon az
ünnepség végéig.
Nem! Altlánosi-
tani ebből még
nem lehet, de
ezen az eseten el
kellett gondol-
kodnom.

A III-as előadó
telítve volt fe-
szültséggel, úgy
éreztem nem bi-
rom tovább az
izgalmat. A
táblán apró szám-
jegyek száza.
Nagy lélegzetet
vettem, s lebu-
káltam a matemati-
ka csodálatos
mélységeibe. A
leglogikusabb tan-
tárgy, sőt hajto-
tám. Ekkor vala-
mi megütötte a
fülem, valami mo-
noton, egyenletes
zaj. Zrrr... zrrr...
Mi lehet ez? Valaki
horkol. Igen vala-
ki horkol, valaki
alszik. Hátrafor-
dultam. Mögöttem

a padra borulva
aludt egy fekete
hajú fiú. Fel-
emeltem szem-
pilláját, és az
ívleges szemek-
be néztem. Szí-
vem jéges ré-
műlet szorította
össze. Semmi két-
ség, félelemem
beigazolódott. Az
egyetemen fel-
ütötte fejét a
járvány. Terjed
az álomkór...

Ezután már
gyorsan perogtak
az események.
Nem volt nehéz
felfedezni az
újabb és újabb
kóros eseteket.
Mind többen be-
tegedtek meg az
előadásokon, sze-
mináriumokon.
Remegő ajkak-
kal néztem, ho-
gyan hullanak
el mellőlem tár-
saim. Most, sta-
tisztika szeminá-
riumon ülök. Kö-
rülöttem már
mindenki alszik,
csak én vagyok
ébren. Meg az
előadó. Segítség!
Áááh! Segítség!...
Mindjárt elal-
szom...
— patkó —

FÜLIG Jimmy és a politikai óra

Keresztülvén a szokásos üdvözléseken

Röktön Mekkeszdem
Felséked Tudósítását

Egyik nap a háromperces
ebédidőben odajön hozzám az
álamegbizot és aszongya; ide-
figyej! Jimmy, te egy ojan
jópofa hüje srác vagy. Nem
tartanád meg hejtem a követ-
kező politikai órát, tudod az
a rögeszmém támat, hogy ma-
gazinosítani kellene ezeket az
érdeklődés őszinte hiánya mi-
at.

Mondom jó, majd éneklünk
polbitet diszgyertyás kivilági-
tásban és majd antalmire zongor-
álhoz. És majd körbe-
ülünk úgy is mint fesztelen.
Ójé, lesz ot ojan őszinte lég-
kör, hogy a rendezőnek is csak
háromszor kel elpróbálnia.

Na ne hüjés kegyed el a dó-
got, nem kel eltúlozni, azért a
polbitet nem bánom, az mos
passzol, majd te leszel a mi
kis Bob Dylanunk. Az jó,
mondom én, hiszen ma már
minden faluban van dillany.
És mi legyen a téma?

Az már a te dógod. Na szia!
És faképen hatyot.

En pedig foktam engemet és
lementem a minisztériumba
termet kérti. Ot mekkérdesz-
ték hány a fő, montam negy-
ven, monták az nem jó, mer
csak huszasterem van, mont-
tam ide vele, uccse leszünk
őben, politikai órára lesz.
Azal vizsamentem a pallásra,
anol a nyelvi órákat szoktuk
tartani.

Másnap a délelőti formális
otartószkódás után boldogan
szedelőzködöt a halgatóság,
mire előugra asz álamegbizot
és beszögelé asz ajtó. Etől
mindenki ideges let. Nyuga-
lom eltársak, politikai órá

tartunk, csilapítám le a kedé-
nyeket. Ere kitört a pánik.

A Schwachta Szókratész pe-
dig felála harapofogóval su-
josbítvá, és közlé, hoty me-
gyen haza, mer jön hozá a
cserepikájás, asz pedik kösz-
tudomás, hoty a szolgáltató
iparal nem lehet kukoricálni.
De hiszen nálatok központi
fűtés van, szól köszbe a Busz-
kó, mint kotnyél. Te mindég
egy tulokos vagy, majd mék
eccer beleszöldülsz, mondá a
Schwachta és leüle.

Nem kelene már eszt a Szó-
krátészt kirúgni, kérdi tölem
az álamegbizot.

Már miért, mi roszt csinált
esz neked.

Ép esz asz, roszt se csinál,
jót se csinál, semit se csinál.
Bár ikasz, hotyha eszt a gon-
dolatmenetet továbbném nem
sokan maradnánk it, illetve
nem sokan maradnánk it. Na
mindegy, keszd el. És ekor fel-
sék, készbevetem a tárgynye-
reményhúzás múlthavi hivata-
los listáját és elkezessem a szö-
vegelést. Mégis jobban fest,
ha papír van a készbe.

Barátim — magának az or-
szágnak neve, mejról szólni
fogok Kína amit tulajdonké-
pen hejeseb volna Sinának
írni, mivel a Jinan szóból
ered. Bár asz is igaz, hoty a
középkorba Kína, mek Katój
néven emlegették eszt a titok-
szatos és mindenféle regével
körülüst birodalmat. Eszt a
szép mondást a Tolnai Vilák-
történelemhamisításba talát-
tam, ami gyönyörű szakálás vi-
keres egyetemi tanárok irtak
számos képel és műmélékletel

aranybörkötésbe, és ha asz
ember megvet belöle kilencet,
a tizediket ingyen atta hozzá
asz aranyos tolnai bácsi. De
esz csak uty, mint mellék-
zönge)

Nincs nép, amej ojan korán
keszte volna mek történelmé-
nek számontartását, mint a kí-
nai. Aszt veszük észre, morgia
asz igazsi Trebics de mos léci-
ves hagyjal ki vagy ötezer
évet. Jo, mondám és azal arab-
tevék ety papírlapot és vevém
a következőt.

Térjünk rá a tegnapi ese-
ményekre barátim. Mi a véle-
ményed pl. kedves Mótsing
társam.

A kínaiak megin eloptak ety
angoltisztet, ezér holkong
szankciot foganatositót és le-
szártá a kínai határait. Ity
most Kína zárlat alat van,
vatis nyakik a pácba. De nem
baj, majd szövetkezik a rodé-
ziával és létrehozak a zária-
tos kardánhatalmakat. Idefi-
gyejj te hüjék anyja, mondom
én, ezet is kidomborítvá a de-
mokratizmusokat, hát hoty le-
het ety fajgyűlölő rezsit ety
antalmperialista országgal ety
kalap alá söpörni.

Ugyan, és a Nagy Kulturális
Zavargás?
Aszt csak ne sziggyad, be-

ex kartácsa

Fülig Jimmy
— farkasházy —

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként, a tanulmányi időszak alatt.
Feladás szerkesztő: Faklen Pál
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8. III. 381.

Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában